

HE 80/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle ilmailulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta, 11.9.2024
Lakimies, varatuomari Kai Massa

Työtä ja hyvinvointia koko Suomeen • Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

1. Jakeluinfra-asetus ja sähkönsyöttö lentoasemilla

- Jakeluinfra-asetuksen mukainen velvoite maasähkön tarjoamisesta TEN-T verkon lentoasemien matkustajasiltapaikoilla täyttyy jo nykytilanteessa.
- Asetus velvoittaa tarjoamaan maasähköä myös lentokoneiden ulkoseisontapaikoilla. Kansallisella päätöksellä TEN-T verkon lentoasemat, joissa on alle 10 000 kaupallista lento-operaatiota vuodessa viimeisen 3 vuoden keskiarvona, voidaan vapauttaa velvoitteesta.
- Hallituksen esityksessä esitetään poikkeuksen käyttöönottoa, jolla vapautettaisiin suurin osa Suomen TEN-T verkolla sijaitsevista lentoasemista velvoitteesta tarjota sähkönsyöttöä ulkoseisontapaikoilla
 - Finavian lentoasemilla ei nykytilanteessa riitä ulkoista sähkönsyöttöä kaikille paikallaan oleville ilma-aluksille kaikkina aikoina. Ilma-aluksen omia apuvoimalaitteita käytetään sesonnassa erityisesti sesonkien ja ruuhkahuippujen aikana, kun liikuteltavia sähkönsyöttölaitteita ei riitä kaikille lentokoneille tai kun kylmyys vaatii apuvoimalaitteen käyttöä.
 - Velvoite tarjota sähkönsyöttöä ulkoseisontapaikoille ei ole tarkoituksenmukaista eikä kustannus-hyötysuhteen kannalta järkevää.
- **MaRa kannattaa ulkoseisontapaikkoja koskevan kansallisen poikkeuksen käyttöönottoa.**

2. ReFuelEU-asetuksen soveltamisala

- Suomessa lentoliikenteen kestäviä polttoaineita koskevan asetuksen (*RefuelEU-asetus*) soveltamisalaan kuuluu Helsinki-Vantaan lentoasema.*
- Rovaniemen lentoaseman matkustajamäärä oli vuonna 2023 noin 735 000. Rovaniemen lentoasema voi kahden seuraavan vuoden aikana tulla asetuksen soveltamisalan piiriin. Oulun lentoaseman kohdalla matkustajamäärien ylittäminen kestää pitempään.
- **MaRa kannattaa hallituksen esitystä, jonka mukaan asetuksen soveltamisalaa ei laajenneta kansallisesti.**

*Vaihtoehtoisten polttoaineiden asetuksen soveltamisalaan kuuluu lento-asemat, joiden matkustajamäärä on yli 800 000 matkustajaa vuodessa tai jolla rahtiliikennettä on yli 100 000 tonnia.

3. RefuelEU-asetuksen joustomekanismi

- Joustomekanismi mahdollistaa kestävien lentopolttoaineiden vähimmäisosuuksia koskevasta velvoitteesta poikkeamisen siirtymäkauden aikana vuoden 2034 loppuun asti.
 - Lentopolttoaineen toimittaja voi toimittaa lentopolttoaineiden vähimmäisosuudet painotettuna keskiarvona kaikesta unionin lentoasemilla toimittamastaan lentopolttoaineesta. Osuus on 2025 alkaen kaksi prosenttia ja se nousee kuuteen prosenttiin vuonna 2030.
 - **Jäsenmaa- tai lentoasemakohtaista toimitusvelvoitetta ei siirtymäkaudella ole.**
- Joustomekanismin käytössä polttoaineen toimittajan määritelmä on keskeinen.
 - RefuelEU-asetuksessa viitataan uusiutuvan energia RED-direktiivin toimittajan määritelmään. Asetus sallii, että polttoaineen toimittaja määrittää kansallisesti direktiivistä poikkeavasti. Komissio on todennut toimittajaa koskevan tulkinnan olevan jäsenmaiden viranomaisen vastuulla.

3. RefuelEU-asetuksen joustomekanismi

- Lentoyhtiöiden, mukaan lukien Finnairin, kustannuskilpailukyvyn kannalta olisi erittäin tärkeää, että lentoyhtiöt voisivat joustomekanismin aikana kilpailuttaa polttoainetoimittajia ja neuvotella polttoainetoimittajien kanssa missä EU:n lentoasemalla SAFia tankataan.
 - Lentokerosiinia 2-5 kertaa kalliimman SAFin hintaan vaikuttaa muun muassa toimitusketjut, lentoasemakohtaiset tuet, lentoaseman koko ja sijainti.
- MaRa pitää valitettavana, että lakiesitys jättää huomioitta joustomekanismin antaman mahdollisuuden täyttää velvoite unionitasolla. HE:ssa olevan polttoaineen toimittajan määritelmän perusteella toimitusvelvoite olisi jäsenmaa-/ lentoasemakohtainen.
- **MaRa esittää, että HE:ssa ehdotetun ratkaisun sijasta toteutetaan lainsäädäntöratkaisu, joka mahdollistaa RefuelEU-asetuksen mukaisen joustomekanismin.**

4. Lentoliikenteen vihreän siirtymän ja kustannuskilpailukyvyyn edistäminen

- Lentoliikenteellä ja Finnairin kilpailukyvyllä on ulkomailta Suomeen suuntautuvalle matkailulle ratkaiseva merkitys.
- Valtion tulee huolehtia siitä, että Finnairilla on kilpailukykyiset toimintaedellytykset sen kilpailijoihin verrattuna ottaen vielä huomioon Suomen maantieteellinen asema.
- **MaRa pitää erittäin tärkeänä, että Suomi käyttää lentoliikenteen päästökauppatuloja (arviolta 45 miljoona euroa vuonna 2026) lentoliikenteen vihreän siirtymän edistämiseen ja lentoliikenteen kilpailukyvyyn vahvistamiseen.**
 - SAF-hankintatuki + lentokerosiiniin sekoitettavan synteettisen SAFin kehittämisen ja tuotannon tukeminen Suomessa.
 - Huutokauppatuloilla edistettävä SAFin tankkausmahdollisuus lisäisi Helsinki-Vantaan lentoaseman kilpailukykyä ja houkuttelisi sinne lisää kansainvälisiä lentoja. Myös Finnairin kustannuskilpailukyky vahvistuisi.

MA·RA